

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра мовної підготовки іноземних громадян

Ministry of Education and Science of Ukraine
Sumy State University
Department of Language Training of Foreign Citizens

«Наукова спільнота студентів XXI століття»

**Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної студентської
конференції
(16–17 квітня 2019 року, м. Суми)**

**II All-Ukrainian Scientific and Practical Student Conference
«Scientific Community of the Students of the XXI Century»
(Sumy, April 16–17, 2019)**

Суми
Сумський державний університет
2019

СУЧАСНА МОЛОДЬ У КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: НОВІ МОЖЛИВОСТІ, НОВІ ПРОБЛЕМИ

*Яковенко І. А., студент К102Ж, коледжу КиМУ
Науковий керівник: к. філол. н., доц. Жукович І. І.
Україна, м. Київ*

Кожна епоха – це новий шабель розвитку суспільства, нових технологічних винаходів і нової парадигми цінностей. ХХІ століття – це час не лише високорозвинених технологій, віртуальної реальності, але й час нових запитань, на які ми ще не маємо відповідей. Наприклад, взаємозв'язок людини й техніки, людини й віртуальної реальності тощо. Ці протиставлення передбачали письменники (Р. Бредбері, Ф. Бегбедер), філософи (Х. Ортега-і-Гассет, Б. Рассел) та інші.

ХХІ століття характеризується швидким розвитком технологій. Те, що ще з десятків років тому здавалось вигадкою, сьогодні стало буденністю. За секунду ти можеш надіслати повідомлення, лист, фільм в інший кінець світу. І в цьому нам допомагають технічні засоби, які дозволяють зробити життя простішим. Наприклад, коли ти не знаєш відповіді на те чи інше питання, ти завжди можеш звернутись за порадою до свого електронного друга – телефона, який за лічені хвилини знайде сотні варіантів. Але чи завжди це безпечно?

Вітчизняна дослідниця Л.А. Ільницька зазначає, що бурхливий розвиток сучасних інформаційних технологій зумовив появу нової для нашого суспільства проблеми – проблеми залежності від Інтернету. Для періоду соціальної нестабільності, який сьогодні переживає суспільство, характерні в тому числі й певні зміни в структурі особистості. Деякі з цих змін можуть мати руйнівні наслідки для розвитку особистості. Зокрема, такі психологічні особливості особистості, які можуть стати підґрунтям до розвитку узалежненої (адиктивної) поведінки. У зв'язку з цим, визначення особливостей формування залежності від Інтернету, вивчення психологічних особливостей особистості, що є характерними для осіб, залежних від Інтернету, проведення заходів, спрямованих на запобігання подальшому зростанню адиктивної поведінки, розробка ефективних стратегій подолання Інтернет-залежності є надзвичайно актуальним [1, с. 124].

Тепер запорукою гарного вечора є перегляд улюбленого серіалу, сюжет якого тебе цікавить більше, ніж власне життя чи перегляд своєї стрічки в соціальних мережах. Це один із засобів втекти від потоку інформації, гучних звуків, людей, які оточують тебе повсюди. Тепер лише так ти можеш відчувати себе комфортно та захищено. Зокрема, сидячи під ковдрою з телефоном, ти занурюєшся у реальність якою ти управляєш сам. Люди вигадали безліч мереж у яких все набагато простіше: ти можеш заблокувати користувача, який тобі не подобається, або, навпаки, знайти собі друзів одним дотиком.

Те, що дратує чи не співпадає з твоїми поглядами можливо легко видалити, виконавши алгоритм з кількох дій... . Однієї дії... Усе швидше й швидше, простіше й простіше, тобі не потрібно докладати зусиль, просто існує. Не намагайся зрозуміти ті чи інші речі – у цьому немає сенсу. Проте виникає запитання, якщо ми маємо усі можливості, щоб бути щасливими, чому велика кількість молоді відчуває себе пригніченими й роздратованими? Чому вони так легко знайомляться і спілкуються в Інтернеті, але такі самотні в реальному житті?

На нашу думку, сучасна молодь достатньо дратівлива, можливо через надмірний викид гормонів, а можливо через неправильно сформовану систему цінностей. Нерозуміння тих чи інших речей викликає відчуття власної недосконалості: через чиєсь гарне фото в рекомендаціях, смартфон нової моделі в подруги, річ, яку ти сам хотів би мати, але не маєш такої змоги. Проте з іншої точки зору, ти можеш вільно написати образливі коментарі, бо ти маєш право на це. Україна довго боролась за можливість кожного висловлювати свої думки, тож тепер ніщо нікого не обмежує. Щогодини, ти оновлюєш фото і одержуєш лайки на своїй світлині. Лайки – нова грошова одиниця?! Це визначення твого місця в суспільстві. І молода людина дійсно може витратити весь свій час на перегляд відео, де покроково розкажуть як отримати позитивну оцінку від людей яким ти не цікавий. У молодому віці, велике значення має думка інших.

Ми поділяємо точку зору Т.Г. Веретенко й А.М. Снітко про те, що на сьогодні Інтернет-мережа є одним із соціальних інститутів, який сприяє засвоєнню молоддю широкого спектру соціальних норм та формуванню у них ціннісних орієнтацій у сфері здоров'я, права, політики, економіки тощо; своєрідною системою неформальної освіти та просвіти молоді, яка дає можливість здобувати досить різнобічні, суперечливі, несистематизовані знання та відомості [2, с. 1].

І як результат, це призводить до того, що молода людина більше не керується власними вподобаннями, не відчуває і не розуміє, що їй дійсно потрібно. Її розум та організм потерпає від неправильних упереджень свого «господаря», а гучна музика, яка супроводжує повсюди приглушує думки. Тобі не потрібно думати, аналізувати, критично мислити. Ні, тобі потрібно лише слухати, але не чути. Соціальні мережі досить часто поширюють таку поведінку, коли молода людина знаходиться на вечірках, а інколи навіть з алкоголем. Таку ж ситуацію ми бачимо на екранах своїх телевізорів, коли відомі селебріті майже оголені розповідають про свої гучні вечірки та сексуальних партнерів, а найгірше те, що вони стають чийось кумирами. Ми дійсно загубились в безмежному інформаційному просторі, більше немає ніяких обмежень, ми спроможні робити все, що бажаємо. Світ неначе так і волає збити нас з пантелику, а ми так легко піддаємося. Сторінка в соціальних мережах невід'ємно впливає на оцінку тебе іншими. Варто щоразу замислюватись, викладаючи новий пост. Страх бути негативно оціненим постійно поруч з тобою.

Суспільство ставить тебе в жорсткі рамки, диктує тобі стандарти яким ти не можеш не відповідати, а соц. мережі поширюють ці упередження. Наприклад, одяг який ти повинен мати, зачіска, їжа, потік твоїх думок, тощо. Усе це вибудовує макет ідеальної людини XXI століття, де у більшості немає шансу на помилку.

Але що робити коли ти не народжений стати зіркою соціальних мереж? Коли ти не підходиш під жодні із запропонованих стандартів? Коли у твоєї сім'ї немає можливості забезпечити тобі місце в суспільстві? Ідеально зображені фото вечірок твоїх ровесників пригнічують тебе. Тобі прикро, що ти не зміг задовольнити їхні вимоги. Ти відчуваєш депресію, апатію та низьку самооцінку. Здається немає виходу. Проте в марафоні за зайвим лайком, ніхто не буде викладати звичайні буденні моменти в яких немає нічого особливого. Створення фейково-ідеального життя викликає пригнічення тих, хто живе інакше. Перебільшення важливості чужих думок має більше значення, ніж мало б. У цьому немає жодного сенсу, постійно порівнювати себе з іншими, ти точно не станеш краще. І хоча ти дійсно можеш кинути виклик суспільству, зникнувши з усіх мереж, але тобі не позбутись нав'язаних стандартів. Ти не можеш контролювати весь світ і всі події в ньому, а можливо і не потрібно. Ти не маєш корити себе тому, що кудись не вписуєшся, можливо їхні границі замалі для тебе, а не ти для них. Маєм стільки можливостей, а тільки те і робим, що бігаєм незрозуміло за ким, чим і навіщо. Проте розуміння наслідків залежить від виховання, і тут уже

немає в чому їм докоряти, вони чинять так, як їх навчили вважати нормальним, тобто виникає проблема виховання.

Надаючи значення таким речам, ми не помічаючи, закриваємо очі на те, що мало б хвилювати. За дослідженнями National Geographic на сьогодні 88% поверхні світового океану вкрито пластиком мусором. Кожного року в океан попадає по 8 млн. тон пластика. Жувальна гумка посідає одне з найперших місць найпоширеніших забруднень після недопалок. Людина вже винищила понад 60% тварин дикої природи, зараз на межі вимирання білі носороги, далекосхідний леопард, блакитний ара... «Ми – перше покоління, яке усвідомлює, що знищує нашу планету, і останнє, яке може з цим щось зробити» - зауважили у WWF [3, с. 7]. Проте усвідомлюють це далеко не всі. Ідучи по вулиці, ми й досі можемо спостерігати за молоддю, яка не задумуючись, викидає порожню пляшку від напою прямо під ноги та йде геть. Він іде, а пляшка так і залишається лежати. Але більшість звертають увагу на вміст та ціну пляшки, а не на її наслідки.

І справа не лише в молоді! Формуюча себе особистість черпає приклад поведінки з усього, а найперше з дорослих на яких так прагне бути схожою. Через неправильне виховання, ментальність, неосвіченість люди не стримують своїх емоцій, часто не задумуються про наслідки, а наслідки є завжди. Тому осуджуючи підлітків за непристойну поведінку чи необдумані вчинки варто задуматись про власну участь у цьому. Проте варто зазначити, що люди не можуть

жити без спілкування. Кожний є особистість, а разом ми формуємо суспільство. Мати свої погляди є цілком нормальним, ділитись ними є ще кращим, оскільки дискутуючи з кимось ми ставимо під сумнів власні думки. Але вміння не лише слухати, а й спробувати зрозуміти є дуже важливим елементом. Приймати чужі погляди й не нав'язувати своїх – ось що є дійсно важливим. Було б неймовірно якби кожна людина в світі розуміла й поважала чужі права. Майбутнє залежить від кожного з нас, і неважливі стать чи вік. Варто пам'ятати, що людина майбутнього формується саме зараз. Проте годі мріяти, дивитись потрібно реально! Сьогодні на кожному кроці ми зустрічаємо банери з текстами, що впливають на нашу свідомість. Лозунг реклами міцно закарбовується. Тепер на заняттях, у маршрутці, за столом, у повідомленні ти постійно повторюєш ці слова. І все що є в твоїй голові – слоган з реклами. На яскравій картинці зображується усміхнена людина з річчю, що робить її щасливою, що зробить і тебе щасливим.

І ти вже абсолютно впевнений, що без неї тобі не обійтись, що всі твої невдачі зникнуть як тільки вона буде твоєю. У голові одна мета – заволодіти нею. Вважаючи, що щось допоможе тобі стати щасливішим, ти ладний на все аби мати це. Але насправді жодна річ не в силі дати тобі постійне відчуття щастя. Оточуючи себе насправді непотрібними дрібницями, ти створюєш свою зону комфорту, яку помилково вважаєш дійсно комфортною. І все це підкріплюється суспільною думкою, погляди які також нав'язані. Цей бруд постійно

проникає в чужі голови не запитуючи дозволу, і відсторонитись від нього неможливо. В якомусь сенсі, це є своєрідним способом розбавити свою буденність. Але не все так погано. Водночас це найшвидший та гарантований спосіб популяризації інформації. Переживаючи складний період в житті, так важливо раптово натрапити на мотивуючий пост, що блукає мережею. Існує дійсно багато особистостей, які достатньо відверто описують проблеми сучасного суспільства. Виставляючи свої думки на публічну оцінку – вони знаходять однодумців. Обговорюють те, що є дійсно важливими. Адже тільки обговорюючи ці теми мають можливість жити. Чудово те, що такі люди віком близько 17-27 років, які як ніхто є великим авторитетом для молоді.

У свій час влучно прочитана стаття чи той же пост в мережі, можуть кардинально змінити життя та цінності. Екологія, расизм, гендерна нерівність – це те, що вже хвилює мільйони людей, а завдяки соціальним мережам хвилюватиме ще більше. Соціальні мережі та інтернет займають велику частину в житті сучасної людини, особливо молоді. Вони витрачають час на перегляд ідеальних світлин тому, що мають його, і не знаходять кращої альтернативи. Для когось інтернет є можливістю заповнити час, проявити себе, а для когось знайти однодумців та висловити свої думки. Не маючи можливості зустрітись, сьогодні ми можемо поговорити про хвилюючі теми іншими способами. Люди з однаковими поглядами створюють спільноти, які їх мотивують на

широке обговорення проблем. У того, хто потребує допомоги тепер є стовідсотковий варіант – мережі, де щохвилино перебувають мільярди людей. Можливо саме соціальні мережі є найбільшим подарунком людству, варто лише навчитись правильно його використовувати. Розуміння, обговорення та допомога чи не є більшим плюсом ніж недоліком?!

Відомий філософ Х. Іртега-і-Гассет у дослідженні «повстання мас» зазначав, що яка ж в підсумку висота нашого часу? Це не zenit, і тим не менше такого відчуття висоти не було ніколи. Нелегко визначити, якою бачить себе наша епоха: вона і переконана, що вище всіх, і одночасно відчуває себе початком, і не впевнена, що це не початок кінця. Як би це висловити? Може бути, так: вона вище будь-який інший і нижче самої себе. Вона могутня і не впевнена в собі. Горда і налякана власної міццю [3, с. 128]. Напевно це найвдаліший опис сучасних реалій.

Соціальні мережі настільки глобальні, що вони можуть об'єднувати майже всіх людей. Навіть якщо ти ніколи не зустрінеш ту чи іншу людину, ти знаєш, що по той бік екрану, на іншому кінці світу є хтось, хто зараз читає твоє смс і кому не байдуже! Люди з усіх куточків світу прагнуть спілкування. У них різний колір шкіри, релігія, мова, ментальність, погляди, думки, які можливо поділяють не всі, бо їх важко зрозуміти, але вони люди, і мають право говорити, мають право бути почутими. Спроба поділитись та зрозуміти інших є великим кроком людини. Потрібно розуміти, що всі ми є суспільство,

і кожна наша необдуманна дія впливає на когось. Як би складно не було б думати про інших, можливо варто шукати не те, що відмінне, а що могло б об'єднати. Шукати причини залишитись саме тут, зберігаючи свої власні погляди та думки. Настільки б тонкою не була границя між реальністю і віртуальним світом, варто завжди розуміти, що реальність набагато краща, адже це відбувається з тобою тут і зараз.

Отже, сучасний інформаційний світ має два різні полюси. Один – насичений великою кількістю порад, сповнений мотивуючими лозунгами. Він дає тобі сили повірити в себе. Проте інший – це демонстрація штучних цінностей, великою кількістю віртуальних друзів, і занурене в світ ілюзій, реклами. Тому дуже важливо, щоб молода людина усвідомила переваги та недоліки кожного з них.

Список літератури

1. Ільницька Л. А. Психологічні особливості особистості Інтернет-залежних юнаків / Л. А. Ільницька // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2008. – № 5. – С. 124 – 137.
2. Веретенко Т. Г. Детермінанти формування безпечної діяльності молоді в мережі Інтернет /Т.Г. Веретенко, М. А. Снітко. – режим доступу до сторінки: <http://elibrary.kubg.edu.ua/1310/>
3. National Geographic. Planet or Plastic. – 18 травня. 2018 р. – С. 7.

4. Фомина А. Перспективы развития современного общества в концепции Х. Ортеги-и-Гассета / А. Фомина // Матеріали ІІІ Міжнар. наук. конф. (до Міжнар. дня філософії) / ДВНЗ "Донбас. держ. пед. ун-т", Горл. держ. пед. ін-т інозем. мов, каф. філософії і політології. – Горлівка : ГДПІМ, 2012. – С. 128 –129.

СОЦИАЛЬНЫЙ ПОРТРЕТ ТУРЕЦКОЙ МОЛОДЕЖИ

*Онер Умут, Таш Бертуг слушатели ПО, группа М-1, Турция
Научный руководитель: Тубол Н.А., преподаватель
г. Сумы, СумГУ*

Молодежь представляет собой особую социально-демографическую группу, которая переживает период становления социальной зрелости. Ее положение определено социально-экономическим состоянием общества.

Наиболее полное определение понятия «молодежь» дал И.С. Кон: «Молодежь – это социально-демографическая группа, выделяемая на основе совокупности возрастных характеристик, особенностей социального положения и обусловленных тем и другим социально-психологических свойств. Молодость как определенная фаза, этап жизненного цикла биологически универсальна, но ее конкретные возрастные рамки, связанный с ней социальный статус и социально-психологическое особенности имеют социально-